

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 9. november 2004¹

1. De spørgsmål, som er baggrunden for denne præjudicielle forelæggelse, er både præcise og klart afgrænsede. Rechtbank te Rotterdam (afdelingen for administrative tvister) ønsker oplyst, om Rådets direktiv 69/335/EØF af 17. juli 1969 om kapitaltilførselsafgifter² (herefter »direktivet«) finder anvendelse på de årlige afgifter, som det organ, der fører tilsyn med værdipapirmarkedet, opkræver af virksomhederne inden for denne sektor til finansiering af sin kontrolvirksomhed. Denne afgift beregnes på grundlag af den bruttofortjeneste, som virksomhederne har erhvervet inden for det foregående regnskabsår.

Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, ønsker den forelæggende ret en prøvelse af, om den omtvistede afgift er ulovlig efter direktivet eller omfattet af en af undtagelserne heri.

1 — Originalsprog: spansk.

2 — EFT 1969 II, s. 405.

I — Retsforskrifter

A — Direktivet

2. I 1969 ophævede Rådet de afgifter, som blev opkrævet i medlemsstaterne i forbindelse med kapitaltilførsler — navnlig stempelelsgifter og afgifter ved kapitalindskud i selskaber — tillige med andre afgifter af tilsvarende art, ud fra den betragtning, at sådanne afgifter kunne hindre de frie kapitalbevægelser inden for Fællesskabet. Disse afgifter blev erstattet af en ensartet, harmoniseret afgift i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivets artikel 2-9 (således som det fremgår af direktivets anden og niende betragtning samt artikel 1).

3. Artikel 4, stk. 1, opregner de dispositioner, som er undergivet kapitaltilførselsafgiften, mens stk. 2 opregner de dispositioner, som medlemsstaterne kan pålægge kapitaltilførselsafgift. De førstnævnte dispositioner omfatter stiftelse af et kapitalselskab, udvidelse af kapitalen eller selskabsformuen i et kapitalselskab [litra a), c) og d)], omdannelse af et selskab, der ikke er noget kapitalselskab, til et kapitalselskab [litra b)] og flytningen af sædet for den egentlige ledelse eller det

vedtægtsmæssige hjemsted for et selskab fra et tredjeland til en medlemsstat eller fra en medlemsstat til en anden medlemsstat [litra e)-h)).

4. Ifølge artikel 4, stk. 2, kan medlemsstaterne opkræve kapitaltilførselsafgift ved udvidelse af kapitalen i et kapitalselskab ved omdannelse af overskud, reserver eller henlæggelser [litra a)], ved udvidelse af selskabsformuen på nærmere angivne måder [litra b)] og ved optagelse af lån hos tredjemand, når långiveren har krav på andel i selskabsoverskuddene, samt af lån, som har samme funktion som en udvidelse af kapitalen [litra c) og d)]³.

5. Bortset fra kapitaltilførselsafgiften må medlemsstaterne ikke opkræve andre skatter eller afgifter af nogen art af de i artikel 4 nævnte dispositioner eller af indskud, lån eller ydelser i forbindelse med disse dispositioner; de må heller ikke opkræve skatter eller afgifter ved indregistrering eller andre formaliteter, der går forud for udøvelse af en virksomhed, og som et selskab, en personssammenslutning eller en juridisk person med erhvervsformål kan underkastes på grund af deres juridiske karakter (artikel 10).

6. Medlemsstaterne må i særdeleshed ikke opkræve skatter af nogen som helst art på udfærdigelse, udstedelse, optagelse til børsnotering, tilførsel til markedet af eller handel med aktier, andelsbeviser eller andre værdipapirer af lignende art samt certifikater for sådanne værdipapirer, uanset hvem emittenten måtte være; de må heller ikke opkræve skatter eller afgifter på lån, herunder offentlige lån, der optages ved udstedelse af obligationer eller andre omsættelige værdipapirer, eller på dermed sammenhængende formaliteter (artikel 11).

7. Uanset disse bestemmelser kan medlemsstaterne dog opkræve 1) børsomsætnings-skatter, ejerskifteafdrag samt afgifter på stiftelse, tinglysning eller aflysning af pant og andre rettigheder i fast ejendom; 2) merværdiafgift og 3) afgifter, der har karakter af vederlag (artikel 12, stk. 1).

B — De nederlandske retsfor skrifter

8. Wet toezicht effectenverkeer 1995⁴ (her-
efter »loven fra 1995«) indeholder bestem-
melser vedrørende det administrative tilsyn
med markedet for værdipapirer, som finans-

3 — Ifølge Rådets direktiv 85/303/EØF af 10.6.1985 om ændring af direktiv 69/335/EØF (EFT L 156, s. 23) kan medlemsstaterne fortsætte med at opkræve kapitaltilførselsafgift af de dispositioner, som er nævnt i artikel 4, stk. 2, for så vidt de den 1.7.1984 var pålagt 1%-satsen.

4 — *Staatsblad* 1995, nr. 574. Ved denne lov, som blev ændret den 6.12.2001 (*Staatsblad* 2001, nr. 584), blev Rådets direktiv 93/6/EØF af 15.3.1993 om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag (EFT L 141, s. 1) og Rådets direktiv 93/22/EØF af 10.5.1993 om investeringsservice i forbindelse med værdipapirer (EFT L 141, s. 27) gennemført i nederlandsk ret.

ministeren har delegeret til Stichting Autoriteit Financiële Markten (tilsynsmyndighed for værdipapirmarkedet, herefter »AFM«) i medfør af artikel 40 i loven fra 1995 og i henhold til Overdrachtsbesluit Wet 1995 (bekendtgørelse om delegationen)⁵. Loven omfatter såvel værdipapirmæglere som formueforvaltere, hvilke erhvervsgrupper er defineret i henholdsvis litra b) og c) i artikel 1, stk. 1, og under ét betegnet som »værdipapirhandlere« [artikel 1, stk. 1, litra d)].

9. Ifølge artikel 7, stk. 1 og 4, i loven fra 1995 skal værdipapirhandlere have forudgående godkendelse til udøvelse af deres virksomhed.

10. Ifølge artikel 42 kan udgifter i forbindelse med udøvelsen af tilsynet overvæltet på værdipapirhandlerne efter de ved bekendtgørelse fastsatte kriterier.

11. Ifølge Regeling toezichtskosten Wet toezicht effectenverkeer 1995⁶ (bekendtgørelse om tilsynsgebyrer i henhold til loven fra 1995, herefter »bekendtgørelsen«) kan AFM hvert år fakturere de udgifter, som det har afholdt ved udøvelsen af tilsynet, bl.a. til de værdipapirhandlere, som er etableret i Nederlandene, og som har fået meddelt godkendelse i henhold til lovens artikel 7.

Disse gebyrer fastsættes hvert år af finansministeren på grundlag af AFM's budget, efter dets godkendelse af finansministeriet, som indeholder en afstemt vurdering af omkostningerne i forbindelse med tilsynet og de forventede indtægter på en sådan måde, at udgifterne dækkes af indtægterne (artikel 2 og 3).

12. AFM finansieres af to typer af afgifter, hvoraf den første er specifik og udgør de vederlag, som skal betales for visse tjenesteydelser såsom behandlingen af ansøgninger om godkendelse, for hvilke der gælder faste tariffer (artikel 4). Den anden type afgifter er abstrakt og beregnes på grundlag af de indtægter, som værdipapirhandlerne har erhvervet i det foregående regnskabsår (artikel 5), nemlig deres bruttofortjeneste ved handel med værdipapirer (jf. de forklarende bemærkninger vedrørende artikel 1).

13. Artikel 3 i Vaststellingsregeling bedragen Regeling toezichtskosten Wet toezicht effectenverkeer 1995 voor 2000⁷ (bekendtgørelse om fastsættelse af de afgifter, som er omhandlet i nævnte Regeling, for året 2000) angiver de beløb, som er omhandlet i bekendtgørelsens artikel 5. De udgør mellem 10 000 NLG — for selskaber med en lavere bruttofortjeneste end 2 500 000 NLG — og 2 000 000 NLG for selskaber med en større bruttofortjeneste end 1 280 000 000 NLG.

5 — Staatsblad 1995, nr. 624.

6 — Staatscourant 2000, nr. 137, s. 10.

7 — Staatscourant 2000, nr. 137, s. 9.

II — De faktiske omstændigheder i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

14. Optiver BV, Robeco Obligatie Dividend-Funds NV, All Options International BV og de øvrige, i alt 39, selskaber, som Rechtbank te Rotterdam har opregnet i indledningen til sin forelæggelseskendelse (herefter »Optiver m.fl.«), er værdipapirselskaber, som er etableret i Nederlandene, og som er stiftet i overensstemmelse med artikel 7 i loven fra 1995.

15. Den 15. august 2000 udstedte AFM — hvis navn på daværende tidspunkt stadig var Stichting Toezicht Effectenverkeer — pålæg til sagsøgerne i hovedsagen om betaling af afgiften i henhold til bekendtgørelsens artikel 5, som for hver af sagsøgernes vedkommende var beregnet på grundlag af den bruttofortjeneste, de havde erhvervet i det foregående regnskabsår for den virksomhed, de havde godkendelse til at udøve.

16. Efter at have fået delvis medhold i deres klage anlagde Optiver m.fl. sag, hvorunder de gjorde gældende, at den omtvistede afgift var i strid med direktivets artikel 11.

17. Rechtbank te Rotterdam har derefter på grund af tvistens karakter forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er direktiv 69/335, navnlig fortolkningen af direktivets 11 og 12, til hinder for, at der af værdipapirhandlere opkræves en afgift som beskrevet i det foregående af bruttofortjenesten ved deres virksomhed i forbindelse med værdipapirer?«

III — Retsforhandlinger ved Domstolen

18. Der er afgivet skriftlige indlæg inden for den frist, som er fastsat i artikel 20 i EF-statutten for Domstolen, af de sagsøgende virksomheder i hovedsagen — bortset fra de sidste ti af de i forelæggelseskendelsen nævnte virksomheder — af den sagsøgte myndighed, den nederlandske regering, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen.

19. Under retsmødet den 30. september 2004 blev der afgivet mundtlige indlæg af repræsentanterne for alle de procesdeltagere, der afgav skriftlige indlæg, bortset fra Det Forenede Kongeriges regering.

IV — Gennemgang af det præjudicielle spørgsmål

20. Som anført i indledningen til mit forslag til afgørelse, ønsker Rechtbank te Rotterdam

oplyst, om afgifter som de i hovedsagen omtvistede er lovlige efter direktivet. Det er derfor nødvendigt at afgrænse direktivets anvendelsesområde.

21. Domstolen har fra sine første afgørelser på dette område fastslået, at direktivet har til formål at fremme de frie kapitalbevægelser og med henblik herpå erstatte de forskellige indirekte skatter, som blev opkrævet i medlemsstaterne i forbindelse med kapitaltilførsler, med en afgift, som er harmoniseret både med hensyn til satserne og strukturen⁸.

22. Det følger af dette formål, at den ønskede harmonisering ikke vedrører direkte, men kun indirekte skatter og afgifter⁹. Inden for den sidstnævnte gruppe af skatter er endvidere kun de skatter af relevans, som opkræves i forbindelse med

kapitaltilførsler, såfremt de bidrager til en styrkelse af selskabets økonomiske kapacitet¹⁰. Afgrænsningen er dog ikke begrænset til dette aspekt, da den også udviser en subjektiv dimension, som indebærer, at direktivets anvendelsesområde ikke omfatter kapitaltilskud til personsammenslutninger¹¹.

23. Med andre ord udgør en afgift af de dispositioner, som er opregnet i direktivets artikel 4, en »kapitaltilførselsafgift« i direktivets forstand, når de vedrører kapitalsselskaber, i det omfang de udgør en forøgelse af formueværdier og en økonomisk konsolidering¹².

24. De forbud, der er indeholdt i direktivets artikel 10, er altså til hinder for, at medlemsstaterne opkræver indirekte afgifter med samme kendetegn som kapitaltilførselsafgiften, herunder alle de afgifter, som skal

8 — Dette fastslog Domstolen for første gang i dommen af 27.6.1979 i *Conradsen-sagen* (sag 161/78, Sml. s. 2221, præmis 11). Udtalelsen er gentaget i dommen af 12.11.1987 i *sagen Amro Aandelen Fonds* (sag 112/86, Sml. s. 4453, præmis 7), og i dommen af 11.6.1996 i *sagen Denkvit Internationaal m.fl.* (sag C-2/94, Sml. I, s. 2827, præmis 16 og 17).

9 — I dommen af 26.9.1996, *Frederiksen* (sag C-287/94, Sml. I, s. 4581), erklærede Domstolen, at direktivet kun omfatter indirekte skatter og ikke angår direkte skatter såsom indkomstbeskatning af selskaber, hvorfor det ikke er til hinder for, at et moderselskab, der har ydet et rentefrit lån til et af sine datterselskaber, indkomstbeskattes på grundlag af en fikseret rente (præmis 20-22). Af samme grunde har Domstolen fastslået, at direktivet ikke er til hinder for at opkræve en afgift af kapitalsselskaber såsom en afgift af virksomhedernes nettoformue, da den ikke rammer overførsler af kapital eller goder til et kapitalsselskab eller medfører en reel udvidelse af selskabets kapital eller formue (dom af 27.10.1998, sag C-4/97, *Nonwoven*, Sml. I, s. 6469, præmis 20, 21 og 25). Domstolen har bekræftet den sidstnævnte udtalelse i kendelsen af 15.3.2001 i *sagen Petrolvilla & Bortolotti m.fl.* (forenede sager C-279/99, C-293/99, C-296/99, C-330/99 og C-336/99, Sml. I, s. 2339).

10 — Samme betragtning kom til udtryk i dommen af 15.7.1982 i *sagen Felicitas Rickmers-Linie* (sag 270/81, Sml. s. 2771) og blev senere gentaget i dommen af 5.2.1991 i *Deltakabel-sagen* (sag C-15/89, Sml. I, s. 241) og *Trave Schifffahrtsgesellschaftsdommen* (sag C-249/89, Sml. I, s. 257) samt i dommen af 2.2.1988 i *Dansk Sparinvest-sagen* (sag 36/86, Sml. s. 409). Ud fra samme opfattelse fastslog Domstolen, at direktivet ikke fandt anvendelse på en national afgift, der skal svares af en eventuel merværdi af en fast ejendom, der fastslås på det tidspunkt, hvor ejendommen indskydes i et kapitalsselskab (dom af 11.12.1997, sag 42/96, *Immobiliare SIF*, Sml. I, s. 7089).

11 — Dom af 16.5.2002, *Palais am Stadtpark Hotelbetriebsgesellschaft* (sag C-508/99, Sml. I, s. 4455, præmis 28).

12 — Dette følger af dommen af 13.2.1996 i *sagen Bauliaa og Société française maritime* (forenede sager C-197/94 og C-252/94, Sml. I, s. 505, præmis 31 og 32).

betales ved stiftelse af et kapitalsselskab og udvidelse af dets kapital [artikel 10, litra a)] eller ved indregistrering eller andre formaliteter, der går forud for udøvelse af en virksomhed, og som et selskab kan pålægges på grund af dets juridiske karakter [artikel 10, litra c)]¹³.

25. Det sidstnævnte forbud er begrundet i, at sådanne afgifter, selv om de ikke opkræves af selve indskuddene, pålægges for formaliteter, der er knyttet til selskabets retlige form, dvs. det middel, der anvendes til at rejse kapital, hvorfor de kunne bringe direktivets formål i fare, hvis de blev opretholdt¹⁴.

26. Det fremgår af denne oversigt, at de i sagen omtvistede afgifter ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde og altså ikke er i strid hermed.

27. Der er flere forhold, som støtter denne opfattelse. De afgifter, der er omhandlet i hovedsagen, rammer ingen af de dispositioner, som er nævnt i direktivets artikel 4, og som forudsætter, at der foreligger en kapitaltilførsel, der bidrager til en styrkelse af den afgiftspligtiges økonomiske kapacitet. Der er tale om en afgift — jeg anvender dette udtryk i vid betydning — som de virksomheder, der opererer på værdipapirmarkedet, skal betale til finansiering af den myndighed, der fører tilsyn med dem. Følgelig er der ikke tale om nogen afgift på indskud i selskaber, da det i princippet meget vel kan tænkes, at ejerne af disse selskaber er fysiske personer eller, hvis de er juridiske personer, at de har karakter af personsammenslutninger¹⁵.

28. I det omfang autoriserede selskaber skal betale den årlige afgift, minder den om en registreringsafgift eller om afgifter, der opkræves i forbindelse med formaliteter, som er nødvendige for at drive virksomhed. Det må heller ikke glemmes, som Domstolen har fastslået i sin praksis, at direktivets artikel 10, litra c), ikke omfatter enhver afgift af denne karakter, der pålægges kapitalsselskaber, men kun de afgifter, der har sammenhæng med krav, som er nødvendige for at skaffe eller udvide kapital. Dette er ikke tilfældet med den afgift, som AFM opkræver til finansiering af sin virksomhed, da den ikke har nogen forbindelse med de formaliteter, som de sagsøgende selskaber i hovedsagen skal opfylde for at tilvejebringe aktiver. I modsætning til, hvad der var tilfældet i de

13 — Således formulerede Domstolen det i dommen i sagen Denavit Internationaal m.fl. (præmis 23), som er nævnt ovenfor, men denne opfattelse kom allerede klart til udtryk i dommen af 20.4.1993 i sagen Ponente Carni og Cispadana Costruzioni (forenede sager C-71/91 og C-178/91, Sml. I, s. 1915, præmis 29). Denne formulering er siden hen blevet bekræftet og gentaget i dommen af 2.12.1997, Fantask m.fl. (sag C-188/95, Sml. I, s. 6783, præmis 21), af 5.3.1998, Solred (sag C-347/96, Sml. I, s. 937, præmis 21), af 19.3.2002, Kommissionen mod Grækenland (sag C-426/98, Sml. I, s. 2793, præmis 24), og af 10.9.2002, Prisco og CASER (forenede sager C-216/99 og C-222/99, Sml. I, s. 6761, præmis 48).

14 — Denne opfattelse har generaladvokat Jacobs gjort gældende i punkt 44 i sit forslag til afgørelse i sagen Denavit Internationaal m.fl., og Domstolen har gentaget det i dommen i denne sag og i de domme, som er nævnt i den foregående fodnote. Den kommer også til udtryk i dommene af 27.10.1998, Agas (sag C-152/97, Sml. I, s. 6553, præmis 21), og af 18.1.2001, P.P. Handelsgesellschaft (sag C-113/99, Sml. I, s. 471, præmis 21), og i den »portugisiske saga«, som udgøres af dommene af 29.9.1999, Modelo I (sag C-56/98, Sml. I, s. 6427, præmis 24), af 21.9.2000, Modelo II (sag C-19/99, Sml. I, s. 7213, præmis 24), af 26.9.2000, IGI (sag C-134/99, Sml. I, s. 7717, præmis 22), og af 21.6.2001, SONAE (sag C-206/99, Sml. I, s. 4679, præmis 28).

15 — Sagen minder om sagen Denavit Internationaal m.fl., som vedrørte en afgift, der ikke var knyttet til de formaliteter, som kapitalsselskaber skulle opfylde på grund af deres juridiske karakter, og som kunne opkræves såvel af en fysisk som en juridisk person, og blandt juridiske personer tillige af personsammenslutninger (præmis 25 og 26).

sager, som udgjorde den såkaldte »portugisiske saga«, og som vedrørte gebyrer for oprettelse af notarialdokumenter, som gav adgang til at foretage dispositioner, der var omfattet af direktivets anvendelsesområde (Modelo I- og Modelo II-dommene), eller for registrering af en kapitalforhøjelse i et nationalt register (IGI- og SONAE-dommene), er den her i sagen omhandlede afgift ikke omfattet af nogen af de tilfælde, som er nævnt i denne bestemmelse¹⁶.

repræsenterede en andel af selskabets formue, at den pågældende medlemsstat (som i sagen var Kongeriget Danmark) ikke kunne opkræve kapitaltilførselsafgift af en sådan disposition, da denne ikke styrkede selskabets økonomiske kapacitet, som var den samme før og efter udstedelsen af certifikaterne.

29. Den af sagsøgerne i hovedsagen fremførte opfattelse har ej heller støtte i artikel 11, da de heri omhandlede dispositioner vedrørende aktier, obligationer eller andre omsættelige værdipapirer af lignende art ud fra direktivets opbygning må forstås som dispositioner med henblik på at tilvejebringe selskabskapital og ikke andre dispositioner vedrørende sådanne værdipapirer, der, som det er tilfældet i hovedsagen, ikke har nogen forbindelse med dette formål. Sagsøgerne i hovedsagen driver virksomhed på værdipapirmarkedet, men den omtvistede afgift opkræves ikke af dem for handel med værdipapirer med det formål at forøge selskabsformuen, men anvendes udelukkende til finansiering af udgifterne for den offentlige myndighed, der fører tilsyn med den finansielle sektor, som de opererer inden for. Således fastslog Domstolen eksempelvis i dommen Dansk Sparinvest, der er nævnt ovenfor, og som vedrørte en investeringsforening, der havde udstedt certifikater, som

30. I dommen i sagen FECSA og ACESA¹⁷ fastslog Domstolen, at indfrielsen af obligationslån ifølge direktivets artikel 11, litra b), er afgiftsbelagt »som en samlet transaktion med henblik på kapitaltilførsel« (præmis 18).

31. Endelig gentog Domstolen denne formulering i sin dom af 15. juli 2004 i sagen Kommissionen mod Belgien¹⁸ for at fremhæve den forbindelse, der skal være mellem handelen med værdipapirer og tilførslen af kapital, i hvilken forbindelse den henviste til de betragtninger, generaladvokat Tizzano havde gjort gældende i punkt 14 i forslaget til afgørelse (præmis 32). I overensstemmelse hermed fastslog Domstolen i præmis 40, at artikel 11, litra a), indeholder et forbud mod at afgiftspålægge børstransaktioner, for så vidt som afgiften opkræves på nye værdipapirer, »der er udstedt dels i forbindelse med stiftelsen af et selskab eller en investeringsfond, dels efter gennemførelsen af en kapitalforhøjelse, dels i forbindelse med låneoptagelse«.

16 — Det foreliggende tilfælde minder om det, som Domstolen traf afgørelse om i dom af 11.12.1997, Locamion (sag C-8/96, Sml. I, s. 7055), hvori Domstolen udtalte, at direktivet ikke er til hinder for en afgift som registreringsafgiften for motor-køretøjer, da denne ikke skal betales, fordi der indskydes motor-køretøjer i et kapital-selskab, men fordi de tages i brug (præmis 31).

17 — Dom af 27.10.1998, forenede sager C-31/97 og C-32/97, Sml. I, s. 6491.)

18 — Sag C-415/02, Sml. I, s. 7215.

32. Følgelig er en afgift som den i hovedsagen omtvistede ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde, hvorfor opkrævningen heraf ikke er i strid med fællesskabsretten.

33. De anstrengelser, som sagsøgerne i hovedsagen har gjort sig under denne præjudicielle sag for at overbevise Domstolen om den modsatte opfattelse, er prisværdige, men der kan ikke gives dem medhold i sagen. Selv om den afgift, AFM har opkrævet af Optiver m.fl., utvivlsomt er en skat — hvilket er uomtvistet under sagen — er den omstændighed, som udløser afgiften, ikke omfattet af nogen af de situationer, der er opregnet i artikel 11, da de heri nævnte dispositioner som tidligere nævnt er undergivet en kapitaltilførselsafgift og derfor ikke kan undergives andre afgifter, da de udgør et middel til »kapitaltilførsel«, som ifølge direktivet er undergivet en ensartet og harmoniseret indirekte afgift.

34. Når man sammenligner artikel 12 med artikel 10 og 11, ses det, at de undtagelser, som er indeholdt i artikel 12, og som skal fortolkes indskrænkende, er begrundet i, at de pågældende afgifter opkræves af transaktioner, der ikke udgør kapitaltilførsel eller bidrager til en styrkelse af selskabernes økonomiske kapacitet, selv om de har sammenhæng med opfyldelsen af sådanne formål. Det er den opfattelse, Domstolen har lagt til grund, når den vedrørende artikel 12, stk. 1, litra e) (»afgifter, der har karakter af vederlag«), har fastslået, at den vedrører »beløb, der opkræves som modydelse for lovpåbudte dispositioner i almenhedens interesse, som f.eks. registrering af kapitalsselskaber«, og at beløbenes størrelse »skal

beregnes på grund af de [med tjenesteydelsen] forbundne omkostninger« (dommen i sagen Ponente Carni og Cispadana Costruzioni), idet en medlemsstat dog har mulighed for at fastsætte faste afgiftsbeløb for en bestemt periode, såfremt beløbet ikke overstiger de gennemsnitlige omkostninger ved den pågældende tjenesteydelse (dommen i sagen Fantask m.fl.).

35. Dommen i sagen Immobiliare SIF er en god illustration heraf. Af denne dom fremgår, at den begivenhed, der udløser de i artikel 12, stk. 1, litra b), omhandlede ejerskifteafgifter ved overdragelse af fast ejendom eller en samlet forretningsvirksomhed (»fonds de commerce«), ikke er den omstændighed, at disse indskydes i et kapitalsselskab (præmis 30), men at de i denne forbindelse opkræves på grundlag af generelle og objektive kriterier (præmis 34). Efter denne bestemmelse kan medlemsstaterne således i forbindelse med en sådan transaktion ud over den ved direktivet harmoniserede afgift opkræve afgifter, hvor afgiftspligtens indtræden beror på selve de nævnte retshandler (præmis 35).

36. Af samme grunde fastslog Domstolen i FECSA- og ACESA-dommen, at opkrævnin-gen af den spanske afgift på notarialdokumenter i forbindelse med indfrielsen af et obligationslån — hvilken disposition er omhandlet i artikel 11, litra b), og ikke omfattet af artikel 12, stk. 1, litra d) (»afgifter på stiftelse, tinglysning eller afløsning af pant og andre rettigheder i fast ejendom«) — var uforenelig med direktivet, fordi der er tale om en selvstændig økonomisk transaktion, som styrker selskabets økonomiske kapacitet, og som må holdes adskilt fra afløsningen af et pant oprettet med henblik på at

garantere de for lånet udstedte obligationer (præmis 24).

37. Handel med værdipapirer er kun omfattet af direktivet, såfremt den udføres af et kapitalselskab med henblik på tilvejebringelse af kapital, hvorfor denne disposition kun kan undergives kapitaltilførselsafgift. Den fortolkning, som Optiver m.fl. har gjort gældende over for de øvrige procesdeltagere, ville medføre, at sådanne transaktioner blev

fritaget for enhver afgift, uanset om de udføres af et kapitalselskab eller ej, og selv om de ikke har nogen sammenhæng med tilvejebringelsen eller overførslen af kapitalmidler, når de udføres af et kapitalselskab. Kommissionen har i sit skriftlige indlæg på en meget anskuelig måde forklaret, at hvis man gav sagsøgerne i hovedsagen — som, så vidt jeg har forstået, udelukkende handler med værdipapirer — medhold i deres opfattelse, ville det medføre en generel afgiftsfritagelse, som er i strid med fællesskabslovgivers mere beskedne formål om at harmonisere de indirekte skatter i forbindelse med kapitaltilførsel og derved undgå dobbeltbeskatning.

V — Forslag til afgørelse

38. Af samtlige de anførte grunde skal jeg foreslå Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål, der er forelagt af Rechtbank te Rotterdam, på følgende måde:

»Rådets direktiv 69/335/EØF af 17. juli 1969 om kapitaltilførselsafgifter er ikke til hinder for, at medlemsstaterne opkræver en årlig afgift af de selskaber, der har godkendelse til at drive handel med værdipapirer, som beregnes på grundlag af bruttofortjenesten af deres virksomhed, og hvis formål er at finansiere udgifterne til udførelse af de opgaver, som påhviler den offentlige myndighed, der fører tilsyn med værdipapirmarkedet.«